

ANEKS

KONWENCJA O CYBERPRZESTĘPCZOŚCI

**PROTOKÓŁ DODATKOWY
DO KONWENCJI O CYBERPRZESTĘPCZOŚCI**

Konwencja o cyberprzestępczości

Budapeszt, 23 listopada 2001 roku

Preambuła

Państwa członkowskie Rady Europy i inne Państwa Sygnatariusze niniejszej konwencji, biorąc pod uwagę, że celem Rady Europy jest osiągnięcie większej jedności między jej członkami;

uznając wartość wspierania współpracy z innymi Państwami Sygnatariuszami niniejszej konwencji;

przekonane o potrzebie prowadzenia, jako kwestii priorytetowej, wspólnej polityki kryminalnej mającej na celu ochronę społeczeństwa przed cyberprzestępczością, między innymi poprzez przyjęcie właściwych przepisów prawnych i wspieranie międzynarodowej współpracy;

świadome głębokich zmian dokonanych na skutek digitalizacji, konwergencji i trwającej globalizacji sieci informatycznych;

zaniepokojone ryzykiem, że sieci informatyczne i informacje elektroniczne mogą być także wykorzystywane w celu popełniania przestępstw oraz że dowód w sprawie takich przestępstw może być przechowywany i przekazywany za pomocą tych sieci;

uznając potrzebę współpracy między państwami i przemysłem prywatnym w zwalczaniu cyberprzestępczości oraz potrzebę ochrony prawnie uzasadnionych interesów w stosowaniu i rozwoju technologii informatycznych;

zdając sobie sprawę, że skuteczna walka z cyberprzestępczością wymaga zwiększonej, szybkiej i dobrze funkcjonującej współpracy międzynarodowej w sprawach karnych;

przekonane, że niniejsza konwencja jest niezbędna dla powstrzymania działań skierowanych przeciwko poufności, integralności i dostępności systemów informatycznych, sieci i danych informatycznych, jak również nieprawidłowemu wykorzystywaniu tych systemów, sieci i danych, poprzez uznanie takiego postępowania za przestępstwo, zgodnie z niniejszą konwencją, oraz przyjęcia środków, które będą przydatne w skutecznym zwalczaniu takich przestępstw, poprzez ułatwienie ich wykrywania, prowadzenia dochodzenia i ścigania zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym, oraz poprzez przyjęcie rozwiązań sprzyjających szybkiej i rzetelnej współpracy międzynarodowej;

pamiętając o konieczności zagwarantowania równowagi pomiędzy wdrażaniem przepisów prawnych a poszanowaniem podstawowych praw człowieka, zgodnie z Konwencją Rady Europy z 1950 roku o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz Międzynarodowym Paktem Narodów Zjednoczonych z 1966 roku o prawach obywatelskich i politycznych, jak również innymi traktatami odnoszącymi się do praw

człowieka, które potwierdzają prawo każdej jednostki do posiadania własnych wolnych opinii, jak również prawo do wolności wypowiedzi, łącznie z wolnością poszukiwania, uzyskiwania i dzielenia się wszelkiego rodzaju informacjami i ideami, bez względu na granice, oraz prawo do poszanowania prywatności;

pamiętając także o prawie do ochrony danych osobowych, przewidzianym np. w Konwencji Rady Europy z 1981 roku o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych;

mając na uwadze Konwencję Narodów Zjednoczonych z 1989 roku o prawach dziecka oraz Konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy z 1999 roku o najgorszych warunkach pracy dzieci;

biorąc pod uwagę istniejące konwencje Rady Europy dotyczące współpracy w dziedzinie spraw karnych, jak również podobne traktaty, które istnieją pomiędzy państwami członkowskimi Rady Europy i innymi państwami oraz podkreślając, że niniejsza konwencja ma na celu uzupełnienie tych konwencji dla zwiększenia skuteczności dochodzeń w sprawach karnych i postępowań dotyczących przestępstw związanych z systemami informatycznymi i danymi, oraz umożliwienie zbierania elektronicznych materiałów dowodowych dotyczących przestępstw;

przyjmując z zadowoleniem ostatnie osiągnięcia sprzyjające dalszemu pogłębieniu zrozumienia i współpracy międzynarodowej w zwalczaniu cyberprzestępczości, łącznie z działaniami Narodów Zjednoczonych, OECD, Unii Europejskiej i G8;

powołując się na Zalecenie nr R(85)10 dotyczące praktycznego stosowania Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych w odniesieniu do wniosków rekwizycyjnych dotyczących podsłuchu rozmów telefonicznych, na Zalecenie nr R(88)2 w sprawie piractwa w dziedzinie prawa autorskiego i praw pokrewnych, na Zalecenie nr R(87)15 dotyczące wykorzystywania danych osobowych w sektorze policji, na Zalecenie nr R(95)4 o ochronie danych osobowych w sferze usług telekomunikacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem usług telefonicznych, jak również na Zalecenie nr R(89)9 w sprawie przestępstw komputerowych, które zawiera wytyczne dla legislacji krajowych dotyczące definicji pewnych przestępstw komputerowych, oraz na Zalecenie nr R(95)13 w sprawie problemów prawa karnego procesowego związanych z technologią informatyczną;

biorąc pod uwagę Rezolucję nr 1 przyjętą przez Europejskich Ministrów Sprawiedliwości na ich 21 Konferencji (Praga, 10–11 czerwca 1997 roku), która zaleciła Komitetowi Ministrów wspieranie prac prowadzonych przez Europejski Komitet ds. Przestępczości (CDPC) w zakresie cyberprzestępczości, w celu wzajemnego zbliżenia postanowień w zakresie prawa karnego oraz umożliwienia stosowania efektywnych środków ścigania takich przestępstw, jak również Rezolucję nr 3 przyjętą na 23 Konferencji Europejskich Ministrów Sprawiedliwości (Londyn, 8–9 czerwca 2000 roku), która zachęcała negocjujące strony do kontynuowania ich wysiłków mających na celu znalezienie właściwych rozwiązań, które umożliwiłyby przystąpienie do Konwencji jak największej liczbie państw, oraz uświadomiła potrzebę szybkiego i efektywnego systemu współpracy międzynarodowej, uwzględniającej należycie szczególne wymagania walki z cyberprzestępczością;

mając również na uwadze Plan Działania przyjęty przez szefów państw i rządów Rady Europy podczas ich Drugiego Szczytu (Strasburg, 10–11 października 1997 roku), w celu znalezienia wspólnej odpowiedzi na rozwój nowych technologii, opartej na standardach i wartościach Rady Europy;

uzgodniły co następuje:

ROZDZIAŁ I TERMINOLOGIA

Artykuł 1 Definicje

Dla celów niniejszej konwencji:

- a. „system informatyczny” oznacza każde urządzenie lub grupę wzajemnie połączonych lub związanych ze sobą urządzeń, z których jedno lub więcej, zgodnie z programem, wykonuje automatyczne przetwarzanie danych;
- b. „dane informatyczne” oznaczają dowolne przedstawienie faktów, informacji lub pojęć w formie właściwej do przetwarzania w systemie komputerowym, łącznie z odpowiednim programem powodującym wykonanie funkcji przez system informatyczny;
- c. „dostawca usług” oznacza:
 - i. dowolny podmiot prywatny lub publiczny, który umożliwia użytkownikom jego usług komunikowanie się za pomocą systemu informatycznego, oraz
 - ii. dowolny inny podmiot, który przetwarza lub przechowuje dane informatyczne w imieniu takich usług komunikacyjnych lub użytkowników takich usług.
- d. „dane dotyczące ruchu” oznaczają dowolne dane informatyczne odnoszące się do komunikowania się za pomocą systemu informatycznego, wygenerowane przez system informatyczny, który utworzył część w łańcuchu komunikacyjnym, wskazujące swoje pochodzenie, przeznaczenie, ścieżkę, czas, datę, rozmiar, czas trwania lub rodzaj danej usługi.

ROZDZIAŁ II ŚRODKI, JAKIE NALEŻY PODJĄĆ NA SZCZEBLU KRAJOWYM

Część 1 Prawo karne materialne

Tytuł 1 Przestępstwa przeciwko poufności, integralności i dostępności danych informatycznych i systemów

Artykuł 2 Nielegalny dostęp

Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwo w jej prawie wewnętrznym, umyślnego, bezprawnego dostępu do całości lub części systemu informatycznego. Strony mogą wprowadzić wymóg, że przestępstwo musi zostać popełnione poprzez naruszenie zabezpieczeń, z zamiarem pozyskania danych informatycznych lub innym nieuczciwym zamiarem, lub w odniesieniu do systemu informatycznego, który jest połączony z innym systemem informatycznym.

Artykuł 3

Nielegalne przechwytywanie danych

Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwo w jej prawie wewnętrznym, umyślnego, bezprawnego przechwytywania za pomocą urządzeń technicznych niepublicznych transmisji danych informatycznych do, z, lub w ramach systemu informatycznego, łącznie z emisjami elektromagnetycznymi pochodzącymi z systemu informatycznego przekazującego takie dane informatyczne. Strony mogą wprowadzić wymóg, że przestępstwo musi zostać popełnione z nieuczciwym zamiarem lub w związku z systemem informatycznym, który jest połączony z innym systemem informatycznym.

Artykuł 4

Naruszenie integralności danych

1. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwo w jej prawie wewnętrznym, umyślnego, bezprawnego niszczenia, wykasowywania, uszkodzania, dokonywania zmian lub usuwania danych informatycznych.
2. Strona może zastrzec sobie prawo wprowadzenia wymogu, że zachowanie opisane w ustępie 1 musi skutkować poważną szkodą.

Artykuł 5

Naruszenie integralności systemu

Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwo w jej prawie wewnętrznym, umyślnego, bezprawnego poważnego zakłócania funkcjonowania systemu informatycznego poprzez wprowadzanie, transmisję, niszczenie, wykasowywanie, uszkodzanie, dokonywanie zmian lub usuwanie danych informatycznych.

Artykuł 6

Niewłaściwe użycie urządzeń

1. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwo w jej prawie wewnętrznym, umyślnych i bezprawnych:
 - a. produkcji, sprzedaży, pozyskiwania z zamiarem wykorzystania, importowania, dystrybucji lub innego udostępniania:
 - i. urządzenia, w tym także programu komputerowego, przeznaczonego lub przystosowanego przede wszystkim dla celów popełnienia któregośkolwiek z przestępstw określonych zgodnie z artykułami 2–5;
 - ii. hasła komputerowego, kodu dostępu lub podobnych danych, dzięki którym całość lub część systemu informatycznego jest dostępna, z zamiarem wykorzystania dla celów popełnienia któregośkolwiek z przestępstw określonych zgodnie z artykułami 2–5; oraz
 - b. posiadania jednostki wymienionej powyżej w punktach a. i. lub ii. z zamiarem wykorzystania w celu popełnienia któregośkolwiek z przestępstw określonych zgodnie z artykułami 2–5. Strona może w swoim prawie wprowadzić wymóg, że odpowiedzialność karna dotyczy posiadania większej ilości takich jednostek.
2. Niniejszego artykułu nie należy interpretować jako mającego na celu pociągnięcie do odpowiedzialności karnej w przypadku, kiedy produkcja, sprzedaż, pozyskiwanie z zamiarem wykorzystania, importowanie, dystrybucja lub inne udostęp-

nianie lub posiadanie, o którym mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, nie jest dokonywane w celu popełnienia przestępstwa określonego zgodnie z artykułami 2–5 niniejszej konwencji, jak w przypadku dozwolonego testowania lub ochrony systemu informatycznego.

3. Każda Strona może zastrzec sobie prawo do niestosowania ustępu 1 niniejszego artykułu, pod warunkiem, że zastrzeżenie to nie dotyczy sprzedaży, dystrybucji lub innego udostępniania jednostek wymienionych w ustępie 1.a.ii.

Tytuł 2

Przestępstwa komputerowe

Artykuł 7

Falszerstwo komputerowe

Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwa w jej prawie wewnętrznym, umyślnego, bezprawnego wprowadzania, dokonywania zmian, wykasowywania lub usuwania danych informatycznych, w wyniku czego powstają dane nieautentyczne, które w zamiarze sprawcy mają być uznane lub wykorzystane w celach zgodnych z prawem jako autentyczne, bez względu na to, czy są one możliwe do bezpośredniego odczytania i zrozumienia. Strona może wprowadzić wymóg, że odpowiedzialność karna dotyczy działania w zamiarze oszustwa lub w podobnym nieuczciwym zamiarze.

Artykuł 8

Oszustwo komputerowe

Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwa w jej prawie wewnętrznym, umyślnego, bezprawnego spowodowania utraty majątku przez inną osobę poprzez:

- a. wprowadzenie, dokonanie zmian, wykasowanie lub usunięcie danych informatycznych,
- b. każdą ingerencję w funkcjonowanie systemu komputerowego, z zamiarem oszustwa lub nieuczciwym zamiarem uzyskania korzyści ekonomicznych dla siebie lub innej osoby.

Tytuł 3

Przestępstwa ze względu na charakter zawartych informacji

Artykuł 9

Przestępstwa związane z pornografią dziecięcą

1. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwa w jej prawie wewnętrznym, umyślnego i bezprawnego:
 - a. produkowania pornografii dziecięcej dla celów jej rozpowszechniania za pomocą systemu informatycznego;
 - b. oferowania lub udostępniania pornografii dziecięcej za pomocą systemu informatycznego;
 - c. rozpowszechniania lub transmitowania pornografii dziecięcej za pomocą systemu informatycznego;
 - d. pozyskiwania pornografii dziecięcej za pomocą systemu informatycznego dla siebie lub innej osoby;

- e. posiadania pornografii dziecięcej w ramach systemu informatycznego lub na środkach do przechowywania danych informatycznych.
2. Dla celów powyższego ustępu 1 pojęcie „pornografia dziecięca” obejmuje materiał pornograficzny, który w sposób widoczny przedstawia:
 - a. osobę małoletnią w trakcie czynności wyraźnie seksualnej;
 - b. osobę, która wydaje się być nieletnią, w trakcie czynności wyraźnie seksualnej;
 - c. realistyczny obraz przedstawiający osobę małoletnią w trakcie czynności wyraźnie seksualnej.
3. Dla celów powyższego ustępu 2, pojęcie „osoba małoletnia” (obejmuje wszystkie osoby poniżej 18 roku życia. Strona może wprowadzić wymóg niższej granicy wieku, która nie może być niższa niż 16 lat.
4. Każda ze Stron może zastrzec sobie prawo niestosowania, w całości lub w części, ustępu 1.d. i e. oraz ustępu 2.b. i c.

Tytuł 4

Przestępstwa związane z naruszeniem praw autorskich i praw pokrewnych

Artykuł 10

Przestępstwa związane z naruszeniem praw autorskich i praw pokrewnych

1. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwa w jej prawie wewnętrznym, naruszeń prawa autorskiego zdefiniowanego w prawie danej Strony zgodnie z podjętymi przez nią zobowiązaniami wynikającymi z Aktu Paryskiego z dnia 24 lipca 1971 roku zmieniającego Konwencję Berneńską o ochronie dzieł literackich i artystycznych, Porozumienia w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej oraz Traktatu Światowej Organizacji Własności Intelektualnej o prawach autorskich, z wyłączeniem praw osobistych przewidzianych przez te konwencje, jeżeli popełnione są umyślnie, na skalę komercyjną i za pomocą systemu informatycznego.
2. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwa w jej prawie wewnętrznym, naruszeń praw pokrewnych zdefiniowanych w prawie danej Strony, zgodnie z podjętymi przez nią zobowiązaniami wynikającymi z Międzynarodowej konwencji o ochronie wykonawców, producentów fonogramów i organizacji nadawczych zawartej w Rzymie (Konwencja Rzymska), Umowy w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej oraz Traktatu Światowej Organizacji Własności Intelektualnej o wykonaniach i fonogramach, z wyłączeniem praw osobistych przewidzianych przez te konwencje, jeżeli popełnione są umyślnie, na skalę komercyjną i za pomocą systemu informatycznego.
3. Strona może zastrzec sobie prawo do niepociągania do odpowiedzialności karnej na podstawie ustępów 1 i 2 niniejszego artykułu w pewnych przypadkach, pod warunkiem, że istnieją inne skuteczne środki prawne oraz że zastrzeżenie to nie stanowi odstępstwa od międzynarodowych zobowiązań Strony określonych w międzynarodowych instrumentach, wymienionych w ustępach 1 i 2 niniejszego artykułu.

Tytuł 5

Inne formy odpowiedzialności i sankcje

Artykuł 11

Usiłowanie i pomocnictwo lub podżeganie

1. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwa w jej prawie wewnętrznym, umyślnego pomocnictwa lub podżegania do popełnienia któregośkolwiek z przestępstw określonych zgodnie z artykułami 2–10 niniejszej konwencji.
2. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwo w jej prawie wewnętrznym umyślnego usiłowania popełnienia któregośkolwiek z przestępstw określonych zgodnie z artykułami 3 oraz 5, 7, 8, 9 ust. 1.a. oraz 9 ust. 1.c. niniejszej konwencji.
3. Każde państwo może zastrzec sobie prawo do niestosowania, w całości lub w części, ustępu 2 niniejszego artykułu.

Artykuł 12

Odpowiedzialność osób prawnych

1. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla zagwarantowania poniesienia odpowiedzialności przez osoby prawne za przestępstwa określone zgodnie z niniejszą konwencją, popełnione dla ich korzyści przez dowolną osobę fizyczną, działającą samodzielnie bądź jako część organu osoby prawnej, zajmującą w niej pozycję wiodącą z uwagi na:
 - a. uprawnienia do reprezentowania osoby prawnej;
 - b. uprawnienia do podejmowania decyzji w imieniu osoby prawnej;
 - c. uprawnienia do wykonywania kontroli w ramach osoby prawnej.
2. Oprócz przypadków wymienionych już w ustępie 1 niniejszego artykułu, każda ze Stron podejmie środki niezbędne dla zagwarantowania, że osoba prawna może zostać pociągnięta do odpowiedzialności, gdy brak nadzoru lub kontroli ze strony osoby fizycznej, wymienionej w ustępie 1, umożliwi popełnienie przestępstwa określonego zgodnie z niniejszą konwencją, przez osobę fizyczną dla korzyści tej osoby prawnej.
3. W zależności od zasad prawnych danej Strony, odpowiedzialność osoby prawnej może być karna, cywilna lub administracyjna.
4. Odpowiedzialność taka jest niezależna od odpowiedzialności karnej osób fizycznych, które popełniły przestępstwo.

Artykuł 13

Kary i środki

1. Każda Strona podejmie niezbędne środki prawne lub inne, aby zagwarantować, że przestępstwa określone zgodnie z artykułami 2–11 będą karane za pomocą skutecznych, proporcjonalnych i zniechęcających sankcji, obejmujących pozbawienie wolności.
2. Każda Strona zagwarantuje, że osoby prawne ponoszące odpowiedzialność zgodnie z artykułem 12, podlegać będą skutecznym, proporcjonalnym i zniechęcającym sankcjom lub środkom o charakterze karnym lub innym, w tym sankcjom pieniężnym.

Część 2 Prawo procesowe

Tytuł 1 Przepisy wspólne

Artykuł 14

Zakres przepisów procesowych

1. Każda Strona przyjmie odpowiednie środki prawne i inne, które są niezbędne dla ustanowienia uprawnień i procedur przewidzianych w niniejszej części dla celów prowadzenia specjalnych dochodzeń i postępowań karnych.
2. Za wyjątkiem szczególnych, odmiennych regulacji artykułu 21, każda Strona stosuje środki wymienione w ustępie 1 niniejszego artykułu do:
 - a. przestępstw określonych zgodnie z artykułami 2–11 niniejszej konwencji;
 - b. wszystkich innych przestępstw popełnionych przy użyciu systemu informatycznego; oraz
 - c. zbierania dowodów w formie elektronicznej odnoszących się do przestępstw.
3.
 - a. Każda Strona może sobie zastrzec prawo stosowania środków określonych w artykule 20 wyłącznie do przestępstw lub rodzajów przestępstw wyszczególnionych w zastrzeżeniu, pod warunkiem, że krąg takich przestępstw lub rodzajów przestępstw nie będzie ograniczony bardziej niż krąg przestępstw, do jakich stosuje ona środki określone w artykule 21. Każda Strona powinna rozważyć ograniczenie tego rodzaju zastrzeżenia, aby umożliwić jak najszersze stosowanie środków określonych w artykule 20.
 - b. W przypadkach, gdy Strona, z powodu ograniczeń w swoim prawie obowiązującym w czasie przyjęcia niniejszej konwencji, nie jest w stanie stosować środków wskazanych w artykułach 20 i 21 do informacji przekazywanych w ramach systemu informatycznego dostawcy usługi, który to system
 - i. funkcjonuje na potrzeby zamkniętej grupy użytkowników i
 - ii. nie wykorzystuje publicznych sieci komunikacyjnych i nie jest połączony z innym systemem komputerowym publicznym lub prywatnym,

Strona taka może zastrzec sobie prawo do niestosowania tych środków do takich informacji. Każda Strona powinna rozważyć ograniczenie takiego zastrzeżenia, aby umożliwić jak najszersze zastosowanie środków określonych w artykułach 20 i 21.

Artykuł 15

Warunki i zabezpieczenia

1. Każda Strona zapewni, że ustanowienie, wdrożenie i stosowanie uprawnień i procedur, o jakich mowa w niniejszej części, podlega warunkom i gwarancjom przewidzianym w ich prawie wewnętrznym, które powinny zagwarantować odpowiednią ochronę wolności i praw człowieka, w tym praw wynikających – zgodnie z podjętymi zobowiązaniami – z Konwencji Rady Europy z 1950 roku o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Międzynarodowego Paktu Narodów Zjednoczonych z 1966 roku o Prawach Obywatelskich i Politycznych i innych mających zastosowanie międzynarodowych instrumentów z zakresu praw człowieka, i które powinny być oparte na zasadzie proporcjonalności.

2. Takie warunki i gwarancje powinny obejmować, stosownie do rodzaju danego uprawnienia lub procedury, m.in. sądową lub inną niezależną kontrolę, podawanie uzasadnienia dla ich stosowania, ograniczenia co do zakresu i czasu stosowania takich uprawnień i procedur.
3. W zakresie, w jakim jest to zgodne z interesem publicznym, w szczególności z interesem wymiaru sprawiedliwości, Strona powinna rozważyć wpływ uprawnień i procedur, o których mowa w tej części, na prawa, obowiązki oraz uzasadnione interesy osób trzecich.

Tytuł 2

Niezwłoczne zabezpieczanie przechowywanych danych informatycznych

Artykuł 16 Niezwłoczne zabezpieczanie przechowywanych danych informatycznych

1. Każda Strona przyjmie środki prawne i inne, które są niezbędne do tego, by umożliwić właściwym organom nakazanie lub uzyskanie przy użyciu podobnych metod, niezwłocznego zabezpieczenia wyspecyfikowanych danych informatycznych, w tym także danych dotyczących ruchu, przechowywanych przy pomocy systemu informatycznego, w szczególności, gdy istnieją podstawy do tego by sądzić, że dane te są szczególnie podatne na ryzyko utraty lub zmodyfikowania.
2. Jeżeli Strona stosuje ustęp 1 powyżej poprzez nakazanie danej osobie zabezpieczenia wyspecyfikowanych przechowywanych danych informatycznych, znajdujących się w posiadaniu tej osoby lub pod jej kontrolą, to Strona ta powinna przyjąć środki prawne lub inne, które mogą być potrzebne do zobowiązania tej osoby do zabezpieczenia i zachowania całości danych informatycznych przez okres tak długi, jak będzie to konieczne, nie dłużej jednak niż do 90 dni, aby umożliwić właściwym organom podjęcie starań o ich ujawnienie. Strona może przewidzieć późniejszą możliwość odnowienia takiego nakazu.
3. Każda Strona przyjmie środki prawne i inne, które mogą być potrzebne do zobowiązania strażnika danych informatycznych lub innej osoby odpowiedzialnej za ich zabezpieczenie, do zachowania tajemnicy co do zastosowania tych procedur przez okres określony w prawie wewnętrznym.
4. Uprawnienia i procedury określone w niniejszym artykule podlegają artykułom 14 i 15.

Artykuł 17 Niezwłoczne zabezpieczenie i częściowe ujawnienie danych dotyczących ruchu

1. W odniesieniu do danych dotyczących ruchu, które należy zabezpieczyć zgodnie z artykułem 16, każda Strona przyjmie środki prawne lub inne, które mogą być potrzebne do:
 - a. zapewnienia, że istnieje możliwość takiego niezwłocznego zabezpieczenia danych dotyczących ruchu, niezależnie od tego, czy tylko jeden czy też więcej dostawców usług uczestniczyło w przekazywaniu takich informacji; oraz
 - b. zapewnienia niezwłocznego ujawnienia właściwemu organowi Strony lub osobie wyznaczonej przez ten organ, dostatecznej ilości danych dotyczących

ruchu, aby umożliwić Stronie identyfikację dostawców usług i kanałów, jakimi przekaz nastąpił.

2. Uprawnienia i procedury wymienione w niniejszym artykule podlegają artykułom 14 i 15.

Tytuł 3 *Nakaz dostarczenia*

Artykuł 18 Nakaz dostarczenia

1. Każda Strona przyjmie odpowiednie środki prawne i inne, które mogą być potrzebne dla nadania właściwym organom uprawnień do nakazania:
 - a. osobie obecnej na terytorium Strony przekazania określonych danych informatycznych, które znajdują się w posiadaniu lub pod kontrolą tej osoby i są przechowywane w systemie informatycznym lub na nośniku służącym do przechowywania danych informatycznych; oraz
 - b. dostawcy usług oferowanych na terytorium Strony przekazania informacji odnoszących się do abonenta takich usług, znajdujących się w posiadaniu lub pod kontrolą tego dostawcy usług.
2. Uprawnienia i procedury wymienione w niniejszym artykule podlegają artykułom 14 i 15.
3. Dla celów niniejszego artykułu pojęcie „informacje odnoszące się do abonenta” oznacza wszelkie informacje w postaci danych informatycznych lub w dowolnej innej postaci, znajdujące się w posiadaniu dostawcy usług i odnoszące się do użytkowników tych usług, inne niż dane dotyczące ruchu lub treści, które pozwalają na ustalenie:
 - a. rodzaju usług komunikacyjnych, z jakich korzysta użytkownik, zastosowanych w związku z tym rozwiązań technicznych oraz okresu usługi;
 - b. tożsamości użytkownika, adresu pocztowego lub geograficznego, numeru telefonu lub innego numeru dostępu, wykazu połączeń i informacji o płatnościach dostępnych na podstawie umowy lub ustaleń dotyczących usługi;
 - c. wszelkich innych informacji związanych z miejscem zainstalowania sprzętu komunikacyjnego, dostępnych na podstawie umowy lub ustaleń dotyczących usługi.

Tytuł 4 *Przeszukanie i zajęcie przechowywanych danych informatycznych*

Artykuł 19 Przeszukanie i zajęcie przechowywanych danych informatycznych

1. Każda Strona przyjmie odpowiednie środki prawne i inne, które mogą być potrzebne dla nadania właściwym organom uprawnień w zakresie przeszukiwania lub uzyskiwania dostępu przy użyciu podobnych metod do:
 - a. systemu informatycznego lub jego części oraz do danych informatycznych w nim przechowywanych; oraz
 - b. nośnika służącego do przechowywania danych informatycznych na jej terytorium.

2. Każda Strona przyjmie środki prawne i inne, które mogą być potrzebne dla zapewnienia, aby właściwe organy dysponowały odpowiednimi środkami pozwalającymi na niezwłoczne rozszerzenie przeszukania lub podobnych metod uzyskiwania dostępu na inny system, jeżeli podczas dokonywania przez nie przeszukania lub uzyskiwania dostępu przy użyciu podobnych metod do konkretnego systemu informatycznego lub jego części, zgodnie z ustępem 1.a., organy te mają uzasadnione podstawy by sądzić, że poszukiwane dane przechowywane są w innym systemie informatycznym lub w jego części na ich terytorium i że do danych tych można legalnie uzyskać dostęp z systemu pierwotnego lub są one dostępne dla tego systemu.
3. Każda Strona przyjmie środki prawne lub inne, które mogą być potrzebne dla nadania właściwym organom uprawnień do tego, aby mogły zajmować lub zabezpieczać w podobny sposób dane informatyczne, do których uzyskano dostęp zgodnie z ustępami 1 i 2. Środki te obejmują następujące uprawnienia:
 - a. zajęcie lub zabezpieczenie w podobny sposób systemu informatycznego lub jego części lub nośnika służącego do przechowywania danych informatycznych;
 - b. wykonywanie i zachowywanie kopii tych danych informatycznych;
 - c. zachowywanie całości odpowiednich przechowywanych danych informatycznych;
 - d. uczynienie niedostępnymi lub usunięcie danych informatycznych z danego systemu informatycznego.
4. Każda Strona przyjmie środki prawne lub inne, które mogą być potrzebne dla nadania właściwym organom uprawnień do tego, by mogły nakazać każdej osobie mającej wiedzę o funkcjonowaniu systemu informatycznego lub środkach stosowanych dla zabezpieczenia danych informatycznych zawartych w tym systemie, udostępnienie, o ile jest to uzasadnione, informacji, które są niezbędne dla umożliwienia zastosowania środków, o jakich mowa w ustępach 1 i 2.
5. Uprawnienia i procedury wymienione w niniejszym artykule podlegają artykułom 14 i 15.

Tytuł 5

Gromadzenie w czasie rzeczywistym danych informatycznych

Artykuł 20

Gromadzenie w czasie rzeczywistym danych dotyczących ruchu

1. Każda Strona przyjmie odpowiednie środki prawne i inne, które mogą być potrzebne dla nadania właściwym organom uprawnień w zakresie:
 - a. gromadzenia lub rejestrowania przy pomocy środków technicznych istniejących na jej terytorium;
 - b. zmuszenia dostawcy usług, aby w ramach możliwości technicznych, jakimi dysponuje:
 - i. gromadził lub rejestrował przy pomocy środków technicznych istniejących na jej terytorium, lub
 - ii. współpracował i udzielał pomocy właściwym organom przy gromadzeniu lub rejestrowaniu,w czasie rzeczywistym, danych dotyczących ruchu, wiążących się z konkretnymi przekazami realizowanymi na jej terytorium przy użyciu środków informatycznych.

2. Jeżeli Strona, z uwagi na zasady jej krajowego porządku prawnego, nie jest w stanie przyjąć środków, o jakich mowa w ustępie 1.a., może w ich miejsce przyjąć środki prawne lub inne, które mogą być potrzebne dla zapewnienia zbierania lub rejestrowania w czasie rzeczywistym danych dotyczących ruchu wiążących się z konkretnymi przekazami realizowanymi na jej terytorium przez zastosowanie środków technicznych na tym terytorium.
3. Każda Strona przyjmie odpowiednie środki prawne lub inne, które mogą być potrzebne dla zobowiązania dostawcy usług do zachowania w tajemnicy faktu wykonywania uprawnień przewidzianych w niniejszym artykule oraz wszelkich odnoszących się do tego informacji.
4. Uprawnienia i procedury wymienione w niniejszym artykule podlegają artykułom 14 i 15.

Artykuł 21

Przechwytywanie danych dotyczących treści

1. Każda Strona przyjmie odpowiednie środki prawne i inne, które mogą być potrzebne, w odniesieniu do grupy poważnych przestępstw, jakie zostaną określone w prawie wewnętrznym, dla nadania właściwym organom uprawnień w zakresie:
 - a. gromadzenia lub rejestrowania przy pomocy środków technicznych istniejących na jej terytorium;
 - b. zmuszenia dostawcy usług, aby w ramach możliwości technicznych, jakimi dysponuje:
 - i. gromadził lub rejestrował przy pomocy środków technicznych istniejących na jej terytorium, lub
 - ii. współpracował i udzielał pomocy właściwym organom przy gromadzeniu lub rejestrowaniu,
w czasie rzeczywistym, danych dotyczących treści konkretnych przekazów realizowanych na jej terytorium przy użyciu środków informatycznych.
2. Jeżeli któraś ze Stron, z uwagi na zasady jej krajowego porządku prawnego, nie jest w stanie przyjąć środków, o jakich mowa w ustępie 1.a., może w ich miejsce przyjąć środki prawne lub inne, które mogą być potrzebne dla zapewnienia zbierania lub rejestrowania w czasie rzeczywistym danych dotyczących treści konkretnych przekazów realizowanych na jej terytorium przez zastosowanie środków technicznych.
3. Każda Strona przyjmie odpowiednie środki prawne lub inne, które mogą być potrzebne dla zobowiązania dostawcy usług do zachowania w tajemnicy faktu wykonywania uprawnień, o jakich mowa w niniejszym artykule oraz wszelkich odnoszących się do tego informacji.
4. Uprawnienia i procedury wymienione w niniejszym artykule podlegają artykułom 14 i 15.

Część 3 Jurysdykcja

Artykuł 22 Jurysdykcja

1. Każda Strona przyjmie środki prawne lub inne, które mogą być potrzebne dla ustanowienia swojej jurysdykcji w odniesieniu do przestępstw określonych zgodnie z artykułami 2–11 niniejszej konwencji, gdy przestępstwo popełnione jest:
 - a. na jej terytorium; lub
 - b. na pokładzie statku pływającego pod banderą tej Strony; lub
 - c. na pokładzie samolotu zarejestrowanego na podstawie prawa tej Strony; lub
 - d. przez jednego z jej obywateli, jeżeli przestępstwo jest karalne według prawa miejsca jego popełnienia lub jeśli przestępstwo popełnione zostało poza jurysdykcją terytorialną jakiegokolwiek państwa.
2. Każde państwo może zastrzec sobie prawo do niestosowania lub stosowania tylko w ściśle określonych przypadkach lub warunkach, zasad jurysdykcji, o jakich mowa w ustępie 1.b.–1.d. niniejszego artykułu lub w dowolnej części tego ustępu.
3. Każda Strona przyjmie środki, które mogą być potrzebne dla zapewnienia swojej jurysdykcji w odniesieniu do każdego przestępstwa, o jakim mowa w artykule 24 ust. 1 niniejszej konwencji, w przypadkach gdy domniemany sprawca przestępstwa przebywa na jej terytorium i nie może zostać poddany ekstradycji do drugiej Strony wyłącznie ze względu na jego obywatelstwo, po otrzymaniu wniosku ekstradycyjnego. Niniejsza konwencja nie wyłącza jurysdykcji wykonywanej przez Stronę zgodnie z jej prawem krajowym.
4. Jeżeli kilka Stron uznaje swoją jurysdykcję w odniesieniu do domniemanego przestępstwa określonego w niniejszej konwencji, Strony te, o ile jest to uzasadnione, podejmują konsultacje w celu określenia, czyja jurysdykcja jest najwłaściwsza dla ścigania tego przestępstwa.

ROZDZIAŁ III WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Część 1 Zasady ogólne

Tytuł 1 Ogólne zasady współpracy międzynarodowej

Artykuł 23 Ogólne zasady współpracy międzynarodowej

Strony współpracują zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału oraz z zastosowaniem właściwych instrumentów międzynarodowych o międzynarodowej współpracy w sprawach karnych, porozumień uzgodnionych na podstawie jednolitego lub wzajemnego ustawodawstwa oraz ich prawa krajowego, w sposób możliwie jak najszerszy, dla celów ścigania i prowadzenia postępowań odnoszących się do prze-

stępstw związanych z systemami i danymi informatycznymi lub dla celów zbierania dowodów w postaci elektronicznej, odnoszących się do przestępstw.

Tytuł 2

Zasady dotyczące ekstradycji

Artykuł 24 Ekstradycja

1. a. Niniejszy artykuł stosuje się do ekstradycji między Stronami w związku z przestępstwami określonymi zgodnie z artykułami 2–11 niniejszej konwencji, pod warunkiem, że są one karalne na podstawie prawa obu zainteresowanych Stron karą pozbawienia wolności w wymiarze co najmniej jednego roku lub większą karą.
 - b. Jeżeli zgodnie z porozumieniem uzgodnionym na podstawie jednolitego lub wzajemnego ustawodawstwa albo zgodnie z traktatem ekstradycyjnym, w tym Europejską konwencją o ekstradycji (ETS nr 24), obowiązującym między dwiema lub więcej stronami zastosowanie ma inna kara minimalna, stosuje się karę minimalną przewidzianą w takim porozumieniu lub traktacie.
2. Przestępstwa opisane w ustępie 1 niniejszego artykułu uważa się za przestępstwa mogące stanowić podstawę do ekstradycji przewidzianej w dowolnym traktacie ekstradycyjnym obowiązującym między Stronami. Strony zobowiązują się do włączenia takich przestępstw, jako przestępstw stanowiących podstawę do ekstradycji, do wszelkich traktatów ekstradycyjnych, jakie mogą zostać zawarte przez nie lub między nimi.
3. Jeżeli Strona uzależnia ekstradycję od istnienia traktatu i otrzymuje wniosek o ekstradycję od drugiej Strony, z którą nie ma zawartego traktatu ekstradycyjnego, może traktować niniejszą konwencję jako podstawę prawną do ekstradycji w odniesieniu do wszelkich przestępstw, o jakich mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu.
4. Strony, które nie uzależniają ekstradycji od istnienia traktatu, uznają przestępstwa wymienione w ustępie 1 niniejszego artykułu, za przestępstwa mogące stanowić w ich wzajemnych stosunkach podstawę do ekstradycji.
5. Ekstradycja podlega warunkom określonym w prawie krajowym Strony wezwanej lub w obowiązujących traktatach ekstradycyjnych, co odnosi się także do przyczyn, dla których Strona wezwana może odmówić ekstradycji.
6. Jeżeli ekstradycja w związku z przestępstwem, o jakim mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, spotyka się z odmową wyłącznie ze względu na obywatelstwo osoby poszukiwanej, lub ze względu na to, że Strona wezwana uznaje swoją jurysdykcję dla danego przestępstwa, Strona wezwana, na wniosek Strony wzywającej, przedkłada sprawę swoim właściwym organom w celu ścigania oraz informuje Stronę wzywającą o sposobie zakończenia sprawy. Organy te podejmują decyzje i prowadzą czynności śledcze i postępowanie w taki sam sposób, jak w przypadku każdego innego przestępstwa o porównywalnym charakterze, zgodnie z przepisami tej Strony.
7. a. Każda Strona w chwili podpisywania lub składania instrumentu ratyfikacyjnego, akceptacji, zatwierdzenia lub przystąpienia, poinformuje Sekretarza Generalnego Rady Europy o nazwie i adresie każdego organu odpowiedzialnego za sporządzanie lub przyjmowanie wniosków ekstradycyjnych lub wniosków o tymczasowe aresztowanie w przypadku braku traktatu.

- b. Sekretarz Generalny Rady Europy założy i będzie prowadzić aktualny rejestr organów wyznaczonych przez Strony. Każda Strona powinna zapewnić, że szczegółowe dane zawarte w rejestrze są w każdym czasie miarodajne.

Tytuł 3

Ogólne zasady wzajemnej pomocy prawnej

Artykuł 25

Ogólne zasady dotyczące wzajemnej pomocy prawnej

1. Strony będą świadczyć sobie możliwie jak najdalej idącą pomoc wzajemną dla celów prowadzenia czynności śledczych lub postępowań odnoszących się do przestępstw związanych z systemami i danymi informatycznymi, lub w celu gromadzenia dowodów w postaci elektronicznej, odnoszących się do przestępstw.
2. Każda Strona przyjmie takie środki prawne lub inne, które mogą być potrzebne dla właściwego wywiązania się ze zobowiązań określonych w artykułach 27–35.
3. W nagłych okolicznościach każda Strona może sporządzić wniosek o pomoc wzajemną lub informacje odnoszące się do niego przy pomocy środków szybkiego komunikowania się, w tym faksu lub poczty elektronicznej, o ile środki te zapewniają odpowiedni poziom bezpieczeństwa i gwarancje autentyczności (w tym użycie kodowania, o ile to konieczne) i następnie potwierdzić wniosek oficjalnie, jeśli wymaga tego Strona wezwana. Strona wezwana powinna zaakceptować i odpowiedzieć na taki wniosek przy pomocy środków szybkiego komunikowania się.
4. O ile nie ma wyraźnych, odmiennych postanowień w niniejszym rozdziale, wzajemna pomoc prawna podlega warunkom określonym w prawie krajowym Strony wezwanej lub w obowiązujących traktach o wzajemnej pomocy prawnej, co dotyczy także przyczyn, dla których Strona wezwana może odmówić współpracy. Strona wezwana nie powinna wykonywać swojego prawa do odmowy współpracy w odniesieniu do przestępstw określonych w artykułach 2–11 tylko na tej podstawie, że wniosek dotyczy przestępstwa, które traktuje ona jako przestępstwo skarbowe.
5. Jeżeli, zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału, Strona wezwana jest upoważniona do uzależniania udzielenia pomocy wzajemnej od istnienia podwójnej karalności, warunek ten należy uważać za spełniony, jeżeli przestępcze zachowanie, w związku z którym złożono wniosek o pomoc, stanowi przestępstwo według prawa tej Strony, niezależnie od tego, czy prawo to klasyfikuje dane przestępstwo w tej samej kategorii przestępstw lub czy opisuje je przy użyciu tej samej terminologii, co prawo Strony wzywającej.

Artykuł 26

Informacja z własnej inicjatywy

1. Każda Strona może, w granicach wynikających z jej prawa krajowego i bez wcześniejszego wniosku, przekazywać drugiej Stronie informacje uzyskane w ramach swoich własnych działań śledczych, jeżeli uzna, że ujawnienie takich informacji może pomóc tej Stronie w podjęciu lub prawidłowym przeprowadzeniu czynności śledczych lub postępowań związanych z przestępstwami określonych zgodnie z niniejszą konwencją lub gdy informacje te mogłyby doprowadzić do sporządzenia przez tę Stronę wniosku o współpracę na podstawie niniejszego rozdziału.
2. Przed przekazaniem takich informacji Strona dostarczająca informacje może zażądać, aby pozostały one poufne lub były wykorzystywane tylko pod pewnymi

warunkami. Jeżeli Strona otrzymująca informacje nie może spełnić tego żądania, powinna poinformować o tym drugą Stronę, która wówczas winna zdecydować, czy pomimo to informacje należy przekazać. Jeżeli Strona otrzymująca informacje zaakceptuje warunki dotyczące wykorzystania informacji, to jest tymi warunkami związana.

Tytuł 4

Procedury związane z wnioskami o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej przy braku obowiązujących porozumień międzynarodowych

Artykuł 27

Procedury związane z wnioskami o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej przy braku obowiązujących porozumień międzynarodowych

1. W wypadku braku traktatu o wzajemnej pomocy prawnej lub porozumienia opartego na jednolitym lub wzajemnym ustawodawstwie, obowiązujących między Stroną wzywającą i Stroną wezwaną, stosuje się przepisy ustępów 2–10 niniejszego artykułu. Przepisów niniejszego artykułu nie stosuje się, gdy istnieją tego typu traktat, porozumienie lub ustawodawstwo, chyba że zainteresowane Strony postanowią w ich miejsce stosować całość lub część wspomnianych przepisów niniejszego artykułu.
2. a. Każda Strona wyznaczy jeden lub kilka organów centralnych odpowiedzialnych za wysyłanie wniosków o pomoc wzajemną lub za udzielanie odpowiedzi na takie wnioski, ich wykonywanie lub przekazywanie organom właściwym do ich wykonania.
 - b. Organy centralne porozumiewają się ze sobą bezpośrednio.
 - c. Każda Strona, w chwili podpisania lub złożenia instrumentu ratyfikacyjnego, akceptacji, zatwierdzenia lub przystąpienia, informuje Sekretarza Generalnego Rady Europy o nazwach i adresach organów wyznaczonych zgodnie z niniejszym ustępem.
 - d. Sekretarz Generalny Rady Europy założy i będzie prowadzić aktualny rejestr organów centralnych wyznaczonych przez Strony. Każda Strona powinna zapewnić, że szczegółowe dane zawarte w rejestrze są w każdym czasie miarodajne.
3. Wnioski o pomoc wzajemną na podstawie niniejszego artykułu wykonuje się zgodnie z procedurą określoną przez Stronę wzywającą, chyba że jest ona niezgodna z prawem Strony wezwanej.
4. Poza wypadkami przewidzianymi w artykule 25 ust. 4 Strona wezwana może odmówić pomocy wzajemnej w następujących przypadkach:
 - a. jeżeli wniosek dotyczy przestępstwa, które Strona wezwana uważa za polityczne lub związane z przestępstwem politycznym;
 - b. jeżeli Strona wezwana uważa, że realizacja wniosku może stanowić zagrożenie dla jej suwerenności, bezpieczeństwa, porządku publicznego lub innych podstawowych interesów.
5. Strona wezwana może odroczyć wykonanie czynności określonej we wniosku, jeżeli taka czynność mogłaby spowodować zagrożenie dla czynności śledczych lub postępowań prowadzonych przez organy tej Strony.
6. Przed odmową lub odroczeniem wykonania wniosku o pomoc Strona wezwana powinna, o ile to uzasadnione po przeprowadzeniu konsultacji ze Stroną wzywa-

- jąca, rozważyć częściowe wykonanie wniosku lub wykonanie pod pewnymi warunkami, które uzna za nieodzowne.
7. Strona wezwana winna niezwłocznie poinformować Stronę wzywającą o sposobie wykonania wniosku o pomoc. W przypadku odmowy wykonania wniosku lub odroczenia jego wykonania, winna uzasadnić swoją odmowę lub odroczenie. Strona wezwana winna również poinformować Stronę wzywającą o wszelkich przyczynach, które powodują, że wniosek nie może zostać wykonany lub które mogą w sposób znaczący opóźnić jego wykonanie.
 8. Strona wzywająca może zażądać, aby Strona wezwana zachowała w tajemnicy fakt złożenia wniosku na podstawie niniejszego rozdziału oraz jego treść, z wyłączeniem tego, co niezbędne dla wykonania tego wniosku. Jeżeli Strona wezwana nie może zastosować się do żądania zachowania tajemnicy, powinna niezwłocznie poinformować o tym Stronę wzywającą, która wówczas winna zdecydować, czy pomimo to wniosek należy wykonać.
 9. a. W pilnych przypadkach wnioski o pomoc wzajemną lub związane z nimi informacje organy sądownicze Strony wzywającej mogą kierować bezpośrednio do takich organów Strony wezwanej. W każdym takim przypadku należy jednocześnie skierować kopię pisma do organu centralnego Strony wezwanej za pośrednictwem organu centralnego Strony wzywającej.
 - b. Każdy wniosek lub informacja sporządzone na podstawie niniejszego ustępu mogą być przekazane za pośrednictwem Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej (Interpol).
 - c. Jeżeli wniosek został skierowany na podstawie punktu a. niniejszego ustępu, a organ nie jest właściwy do jego załatwienia, przekazuje go właściwemu organowi krajowemu, informując o tym bezpośrednio Stronę wzywającą.
 - d. Wnioski lub informacje sporządzane na podstawie niniejszego punktu, nie wymagające stosowania środków przymusu, mogą być przekazywane bezpośrednio przez właściwe organy Strony wzywającej do właściwych organów Strony wezwanej.
 - e. Każda Strona, w chwili podpisywania lub składania instrumentu ratyfikacyjnego, akceptacji, zatwierdzenia lub przystąpienia, może poinformować Sekretarza Generalnego Rady Europy, że ze względu na konieczność zapewnienia skuteczności, wnioski sporządzane na podstawie niniejszego ustępu należy kierować do jej organu centralnego.

Artykuł 28

Poufność i ograniczenia dotyczące wykorzystania informacji

1. W wypadku braku traktatu o wzajemnej pomocy prawnej lub porozumienia na podstawie jednolitego lub wzajemnego ustawodawstwa obowiązujących między Stroną wzywającą i Stroną wezwaną, stosuje się przepisy niniejszego artykułu. Przepisów niniejszego artykułu nie stosuje się, gdy istnieje tego typu traktat, porozumienie lub ustawodawstwo, chyba że zainteresowane Strony postanowią w ich miejsce stosować całość lub część wspomnianych przepisów niniejszego artykułu
2. Strona wezwana może uzależnić przekazanie informacji lub materiałów w odpowiedzi na wniosek od następujących warunków:
 - a. zachowania poufności, gdy bez spełnienia tego warunku wnioski o wzajemną pomoc prawną nie mogłyby zostać wykonane, lub nie wykorzystywania tych informacji lub materiałów na użytek czynności śledczych lub postępowań innych niż wymienione we wniosku.

3. Jeżeli Strona wzywająca nie może spełnić warunków określonych w ustępie 2, winna niezwłocznie poinformować o tym Stronę wzywaną, która winna wówczas zdecydować czy pomimo to informacje należy przekazać. Jeżeli Strona wzywająca zaakceptuje warunki, to jest tymi warunkami związana.
4. Każda Strona przekazująca informacje lub materiały pod warunkami, o jakich mowa w ustępie 2, może zażądać od drugiej Strony wyjaśnienia, w jaki sposób w kontekście tych warunków – informacje lub materiały zostały wykorzystane.

Część 2

Postanowienia szczegółowe

Tytuł 1

Wzajemna pomoc prawna w zakresie środków tymczasowych

Artykuł 29

Niezwłoczne zabezpieczanie przechowywanych danych informatycznych

1. Strona może zwrócić się do drugiej Strony z wnioskiem o nakazanie lub uzyskanie przy użyciu podobnych metod niezwłocznego zabezpieczenia danych przechowywanych w systemie informatycznym, znajdującym się na terytorium drugiej Strony, w stosunku do których Strona wzywająca ma zamiar złożyć wniosek o pomoc wzajemną dotyczący przeszukania lub uzyskania dostępu przy użyciu podobnych metod, zajęcia lub podobnego zabezpieczenia albo ujawnienia danych.
2. Wniosek o zabezpieczenie, złożony na mocy ustępu 1, powinien zawierać następujące elementy:
 - a. organ wnoszący o zabezpieczenie;
 - b. przestępstwo stanowiące przedmiot czynności śledczych lub postępowania oraz krótki opis związanych z nim faktów;
 - c. przechowywane dane informatyczne, które należy zabezpieczyć i ich związek z przestępstwem;
 - d. wszelkie dostępne informacje pozwalające na zidentyfikowanie osoby odpowiedzialnej za przechowywanie danych informatycznych lub lokalizację systemu informatycznego;
 - e. uzasadnienie dla zabezpieczenia; oraz
 - f. wskazanie, że Strona zamierza złożyć wniosek o pomoc wzajemną dotyczący przeszukania lub uzyskania dostępu przy użyciu podobnych metod, zajęcia podobnego zabezpieczenia albo ujawnienia przechowywanych danych informatycznych.
3. Po otrzymaniu wniosku drugiej Strony, Strona wezwana podejmie wszelkie odpowiednie środki, aby niezwłocznie zabezpieczyć wyszczególnione dane, zgodnie z przepisami swojego prawa krajowego. Dla celów wykonania wniosku, podwójna karalność nie jest wymagana jako warunek przeprowadzenia zabezpieczenia.
4. Strona wymagająca podwójnej karalności jako warunku wykonania wniosku o pomoc wzajemną dotyczącego przeszukania lub uzyskania dostępu przy użyciu podobnych metod, zajęcia lub podobnego zabezpieczenia albo ujawnienia przechowywanych danych, może, w odniesieniu do przestępstw innych niż określone w artykułach 2–11 niniejszej konwencji, zastrzec sobie prawo odmowy wykonania wniosku o zabezpieczenie na podstawie niniejszego artykułu w przypadkach, gdy

- ma podstawy sądzić, że w chwili ujawnienia warunków podwójnej karalności nie będzie mógł zostać spełniony.
5. Ponadto, można odmówić wykonania wniosku o zabezpieczenie wyłącznie w następujących przypadkach:
 - a. jeżeli wniosek odnosi się do przestępstwa, które Strona wezwana uważa za mające charakter polityczny lub za związane z przestępstwem o charakterze politycznym;
 - b. jeżeli Strona wezwana uważa, że wykonanie wniosku może stanowić zagrożenie dla jej suwerenności, bezpieczeństwa, porządku publicznego lub innych podstawowych interesów.
 6. Jeżeli Strona wezwana uzna, że zabezpieczenie nie zapewni przyszłej dostępności danych albo zagrazi poufności lub w inny sposób zaszkodzi czynnościom śledczym prowadzonym przez Stronę wzywającą, powinna poinformować o tym niezwłocznie Stronę wzywającą, która wówczas winna zdecydować, czy pomimo to wniosek należy wykonać.
 7. Każde zabezpieczenie przeprowadzone w wykonaniu wniosku, o jakim mowa w ustępie 1, będzie obowiązywać przez okres co najmniej 60 dni, aby umożliwić Stronie wzywającej złożenie wniosku o dokonanie przeszukania lub uzyskanie dostępu przy użyciu podobnych metod, zajęcie lub podobne zabezpieczenie albo ujawnienie danych. Po otrzymaniu takiego wniosku dane należy przechowywać w dalszym ciągu w oczekiwaniu na decyzję dotyczącą wniosku.

Artykuł 30

Niezwłoczne ujawnienie przechowywanych danych

1. Jeżeli podczas wykonywania wniosku złożonego na podstawie artykułu 29 o zabezpieczenie danych dotyczących ruchu, odnoszących się do konkretnego przekazu, Strona wezwana odkryje, że dostawca usług w innym państwie uczestniczył w tym przekazie, Strona wezwana niezwłocznie ujawni Stronie wzywającej dostateczną ilość danych dotyczących ruchu, które pozwolą na identyfikację dostawcy usług oraz drogi, jaką przekaz został zrealizowany.
2. Można odmówić ujawnienia danych dotyczących ruchu wyłącznie w następujących przypadkach:
 - a. jeżeli wniosek odnosi się do przestępstwa, które Strona wezwana uważa za mające charakter polityczny lub za związane z przestępstwem o charakterze politycznym, lub
 - b. jeżeli Strona wezwana uważa, że wykonanie wniosku może stanowić zagrożenie dla jej suwerenności, bezpieczeństwa, porządku publicznego lub innych podstawowych interesów.

Tytuł 2

Wzajemna pomoc prawna odnosząca się do środków śledczych

Artykuł 31

Wzajemna pomoc prawna odnosząca się do dostępu do przechowywanych danych informatycznych

1. Strona może zwrócić się do drugiej Strony z wnioskiem o przeszukanie lub uzyskanie dostępu przy użyciu podobnych metod, zajęcie lub podobne zabezpieczenie albo ujawnienie danych przechowywanych przy użyciu systemu infor-

- matycznego, znajdującego się na terytorium Strony wezwanej. w tym także danych zabezpieczonych zgodnie z artykułem 29.
2. Strona wezwana wykonuje wniosek stosując instrumenty międzynarodowe, porozumienia i ustawodawstwo, o jakich mowa w artykule 24, oraz zgodnie z odpowiednimi przepisami niniejszego rozdziału.
 3. Wniosek należy wykonać w trybie przyspieszonym, jeżeli:
 - a. istnieją podstawy, aby sądzić, że odpowiednie dane są szczególnie narażone na ryzyko utraty lub modyfikacji, lub
 - b. instrumenty, porozumienia i ustawodawstwo, o jakich mowa w ustępie 2, przewidują inne przypadki współpracy w trybie przyspieszonym.

Artykuł 32

Ponadgraniczny dostęp do przechowywanych danych, za zgodą lub gdy są one publicznie dostępne

Strona, bez zezwolenia drugiej Strony, może:

- a. uzyskać dostęp do przechowywanych danych informatycznych, które są publicznie dostępne (źródło otwarte), niezależnie od geograficznej lokalizacji tych danych, lub
- b. uzyskać dostęp lub otrzymać przy pomocy systemu informatycznego znajdującego się na własnym terytorium dane informatyczne przechowywane na terytorium innego państwa, jeżeli Strona uzyska prawnie skuteczną i dobrowolną zgodę osoby upoważnionej do ujawnienia Stronie tych danych przy pomocy tego systemu informatycznego.

Artykuł 33

Wzajemna pomoc prawna przy gromadzeniu w czasie rzeczywistym danych dotyczących ruchu

1. Strony powinny świadczyć sobie wzajemną pomoc prawną w gromadzeniu w czasie rzeczywistym danych dotyczących ruchu, związanych z określonymi przekazami na ich terytorium, realizowanymi przy pomocy systemu informatycznego. Pomoc ta, z zastrzeżeniem ustępu 2, podlega warunkom i procedurom określonym prawem krajowym.
2. Każda Strona winna udzielić takiej pomocy przynajmniej w odniesieniu do przestępstw, w stosunku do których gromadzenie danych dotyczących ruchu byłoby możliwe w wypadku podobnej sprawy o charakterze krajowym.

Artykuł 34

Wzajemna pomoc prawna w zakresie przechwytywania danych dotyczących treści

W zakresie dozwolonym przez obowiązujące traktaty i prawo krajowe, Strony powinny świadczyć sobie pomoc wzajemną w zakresie gromadzenia lub rejestrowania w czasie rzeczywistym danych dotyczących treści określonych przekazów realizowanych przy pomocy systemu informatycznego.

Tytuł 3
Sieć 24/7

Artykuł 35
Sieć 24/7

1. Każda ze Stron wyznaczy punkt kontaktowy dostępny 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu, w celu zapewnienia natychmiastowej pomocy dla celów prowadzenia czynności śledczych lub postępowań odnoszących się do przestępstw związanych z systemami i danymi informatycznymi lub dla celów zbierania dowodów w postaci elektronicznej dotyczących przestępstw. Pomoc ta będzie obejmowała ułatwienia lub, jeżeli jest to dopuszczalne przez prawo krajowe lub praktykę, bezpośrednie zastosowanie następujących środków:
 - a. zapewnienie doradztwa technicznego;
 - b. zabezpieczenie danych zgodnie z artykułami 29 i 30;
 - c. gromadzenie dowodów, dostarczanie informacji o prawie oraz lokalizowanie osób podejrzanych.
2.
 - a. Punkt kontaktowy Strony będzie mógł porozumiewać się z punktem kontaktowym drugiej Strony w trybie przyspieszonym.
 - b. Jeżeli punkt kontaktowy wyznaczony przez Stronę nie jest częścią organu lub organów tej Strony odpowiedzialnych za międzynarodową pomoc prawną lub ekstradycję, punkt kontaktowy powinien zapewnić istnienie szybkiej koordynacji z tym organem lub organami.
3. Każda Strona zapewni odpowiednio przeszkolony i wyposażony personel dla ułatwienia funkcjonowania sieci.

ROZDZIAŁ IV
POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 36
Podpisanie i wejście w życie konwencji

1. Niniejsza konwencja jest otwarta do podpisu dla państw członkowskich Rady Europy oraz państw, które nie są członkami Rady Europy, lecz uczestniczyły w jej opracowywaniu.
2. Niniejsza konwencja podlega ratyfikacji, akceptacji lub zatwierdzeniu. Instrumenty ratyfikacyjne, akceptacji lub zatwierdzenia składa się Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.
3. Niniejsza konwencja wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia, w którym pięć państw, w tym co najmniej trzy państwa członkowskie Rady Europy, wyrażą swoją zgodę na związanie się postanowieniami konwencji, zgodnie z ustępami 1 i 2.
4. Wobec każdego Państwa-Sygnatariusza, które w późniejszym okresie wyrazi swoją zgodę na związanie się Konwencją, wejdzie ona w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia wyrażenia zgody na związanie się konwencją, zgodnie z ustępami 1 i 2.

Artykuł 37

Przystąpienie do Konwencji

1. Po wejściu w życie niniejszej konwencji, Komitet Ministrów Rady Europy, po przeprowadzeniu konsultacji z Państwami-Stronami konwencji i uzyskaniu ich jednomyślnej zgody, będzie mógł zaprosić każde inne państwo nie będące członkiem Rady Europy i nie uczestniczące w jej opracowywaniu, do przystąpienia do niniejszej konwencji. Decyzja zostanie podjęta większością głosów, zgodnie z artykułem 20.d. Statutu Rady Europy, oraz przy jednomyślności przedstawicieli Państw-Stron uprawnionych do zasiadania w Komitecie Ministrów.
2. W odniesieniu do wszystkich państw przystępujących do konwencji zgodnie z ustępem 1 powyżej, konwencja wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia złożenia Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy instrumentu przystąpienia.

Artykuł 38

Zakres terytorialny

1. Każde państwo, w chwili podpisywania lub składania swojego instrumentu ratyfikacyjnego, akceptacji, zatwierdzenia lub przystąpienia, może wskazać terytorium lub terytoria, do których stosować się będzie niniejsza konwencja.
2. Każda Strona może w dowolnym momencie złożyć Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy deklarację o rozszerzeniu stosowania niniejszej konwencji na każde inne terytorium określone w tej deklaracji. Konwencja wejdzie w życie na tym terytorium pierwszego dnia miesiąca po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia przyjęcia deklaracji przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.
3. Każda deklaracja złożona na podstawie dwóch poprzednich ustępów może zostać wycofana w odniesieniu do każdego terytorium wymienionego w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy. Wycofanie wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia przyjęcia notyfikacji przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.

Artykuł 39

Skutki konwencji

1. Celem niniejszej konwencji jest uzupełnienie obowiązujących traktatów lub umów wielostronnych lub dwustronnych zawartych między Stronami, w tym postanowień:
 - Europejskiej konwencji o ekstradycji otwartej do podpisu w Paryżu w dniu 13 grudnia 1957 roku (ETS nr 24);
 - Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych otwartej do podpisu w Strasburgu w dniu 20 kwietnia 1959 roku (ETS nr 30);
 - Protokołu dodatkowego do Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych otwartej do podpisu w Strasburgu w dniu 17 marca 1978 roku (ETS nr 99).
2. Jeżeli dwie lub więcej Stron zawarły porozumienie lub traktat odnoszący się do kwestii uregulowanych niniejszą konwencją lub jeżeli uregulowały w inny sposób swoje stosunki związane z tymi zagadnieniami, lub uczynią to w przyszłości, są one uprawnione do stosowania postanowień tych porozumień lub traktatów oraz odpowiedniego uregulowania swoich stosunków. Jednakże, gdy strony uregulują wzajemne stosunki odnoszące się do kwestii, jakimi zajmuje się niniejsza konwencja, odmiennie niż w konwencji, powinny to uczynić w sposób, który nie jest sprzeczny z celami i zasadami konwencji.

3. Żadne postanowienie niniejszej konwencji nie może wpływać na inne prawa, ograniczenia, obowiązki i zobowiązania Strony.

Artykuł 40 Deklaracje

Każde państwo, w pisemnej deklaracji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy, może w chwili podpisywania lub składania swojego instrumentu ratyfikacyjnego, akceptacji, zatwierdzenia lub przystąpienia oświadczyć, że zastrzega sobie możliwość stawiania dodatkowych wymagań, o których mowa w artykułach 2, 3, 6 ust. 1.b., 7, 9 ust. 3 i 27 ust. 9.e.

Artykuł 41 Klauzula federalna

1. Państwo federalne może zastrzec sobie prawo wykonywania zobowiązań wynikających z Rozdziału II niniejszej konwencji zgodnie z jej podstawowymi zasadami regulującymi stosunki między władzami federalnymi a państwami wchodzącymi w skład federacji lub innymi analogicznymi jednostkami terytorialnymi, pod warunkiem, że jest nadal w stanie prowadzić współpracę na podstawie Rozdziału III.
2. Przy składaniu zastrzeżenia na podstawie ustępu 1 państwo federalne nie może formułować warunków, które zniweczą lub istotnie ograniczą jego zobowiązania do stosowania środków przewidzianych w Rozdziale II. Generalnie, powinno dysponować prawną zdolnością do szerokiego i skutecznego wykonywania takich środków.
3. W odniesieniu do postanowień niniejszej konwencji, których wykonywanie należy do jurysdykcji państw wchodzących w skład federacji lub innych analogicznych jednostek terytorialnych, nie mających obowiązku – zgodnie z ich konstytucyjnym systemem federalnym dotyczących przestępstw – podejmowania działań legislacyjnych, władze federalne powinny przedstawić właściwym organom tych państw informację o wspomnianych przepisach łącznie ze swoją pozytywną o nich opinią, aby zachęcić je do podjęcia stosownych działań implementacyjnych.

Artykuł 42 Zastrzeżenia

Każde państwo, w pisemnej notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy, może, w chwili podpisywania lub składania swojego instrumentu ratyfikacyjnego, akceptacji, zatwierdzenia lub przystąpienia, złożyć zastrzeżenie lub zastrzeżenia, o jakich mowa w artykułach 4 ust. 2, 6 ust. 3, 9 ust. 4, 10 ust. 3, 11 ust. 3, 14 ust. 3, 22 ust. 2, 29 ust. 4. i 41 ust. 1. Składanie innych zastrzeżeń jest niedopuszczalne.

Artykuł 43 Status i wycofanie zastrzeżeń

1. Strona, która zgłosiła zastrzeżenie zgodnie z artykułem 42, może wycofać je w całości lub w części w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy. Wycofanie to wejdzie w życie z dniem otrzymania tej notyfikacji przez Sekretarza Generalnego. Jeżeli w notyfikacji podaje się, że wycofanie zastrzeżenia wchodzi w życie z konkretną datą oraz jeżeli data jest późniejsza od daty otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego, wycofanie wejdzie w życie w tej późniejszej dacie.

2. Strona, która złożyła zastrzeżenie zgodnie z artykułem 42, powinna wycofać to zastrzeżenie w całości lub w części, gdy tylko pozwoli na to okoliczności.
3. Sekretarz Generalny może okresowo zwracać się do Stron, które złożyły jedno lub kilka zastrzeżeń zgodnie z artykułem 42, o przedstawienie informacji o perspektywach wycofania tego zastrzeżenia lub zastrzeżeń.

Artykuł 44

Zmiany

1. Każda Strona może zgłaszać propozycje zmian w konwencji; każda taka propozycja zostanie przedstawiona przez Sekretarza Generalnego Rady Europy państwom członkowskim Rady Europy, państwom nie będącym członkami, które uczestniczyły w opracowywaniu niniejszej konwencji, jak też każdemu państwu, które przystąpiło do konwencji lub które zostało zaproszone do przystąpienia do niej zgodnie z postanowieniami artykułu 37.
2. Każda zmiana proponowana przez Stronę będzie przekazywana Europejskiemu Komitetowi ds. Przestępczości (CDPC), który przedłoży Komitetowi Ministrów swoją opinię dotyczącą proponowanej zmiany.
3. Komitet Ministrów zbada proponowaną zmianę oraz opinię przedłożoną przez CDPC i po konsultacjach z Państwami-Stronami konwencji, nie będącymi członkami Rady Europy może przyjąć zmianę.
4. Tekst każdej zmiany przyjętej przez Komitet Ministrów zgodnie z ustępem 3 niniejszego artykułu zostaje przekazany Stronom do akceptacji.
5. Każda zmiana przyjęta zgodnie z ustępem 3 niniejszego artykułu wejdzie w życie trzydziestego dnia po dacie, w której Strony poinformowały Sekretarza Generalnego o zaakceptowaniu zmiany.

Artykuł 45

Rozstrzyganie sporów

1. Europejski Komitet ds. Przestępczości Rady Europy (CDPC) będzie informowany o sposobie interpretowania i stosowania niniejszej konwencji.
2. W razie rozbieżności między Stronami w odniesieniu do interpretacji lub stosowania niniejszej konwencji, Strony dążyć będą do rozstrzygnięcia sporu na drodze negocjacji lub przy użyciu innych środków pokojowych, jakie same wybiorą, w tym także przez przedłożenie sporu CDPC, sądowi arbitrażowemu, którego decyzje będą wiążące dla Stron lub Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości, stosownie do uzgodnień między zainteresowanymi Stronami.

Artykuł 46

Konsultacje między Stronami

1. Strony prowadzić będą, w miarę potrzeb, okresowe konsultacje celem ułatwienia:
 - a. skutecznego stosowania i wdrażania konwencji, w tym i identyfikacji problemów w tym zakresie, a także skutków deklaracji i zastrzeżeń złożonych na podstawie niniejszej konwencji;
 - b. wymiany informacji o najnowszych istotnych zmianach w prawie, polityce lub w dziedzinie techniki, odnoszących się do cyberprzestępczości oraz zbierania dowodów w postaci elektronicznej;
 - c. badania możliwości uzupełnienia lub wprowadzenia zmian do konwencji.
2. Europejski Komitet ds. Przestępczości (CDPC) będzie okresowo informowany o wynikach konsultacji, o jakich mowa w ustępie 1.

3. CDPC będzie, w miarę potrzeb, ułatwiał konsultacje, o jakich mowa w ustępie 1, oraz podejmował działania niezbędne dla udzielenia Stronom pomocy w ich wysiłkach zmierzających do uzupełnienia lub wprowadzenia zmian do konwencji. Najpóźniej w terminie trzech lat od daty wejścia w życie niniejszej konwencji, Europejski Komitet ds. Przestępczości (CDPC) dokona, we współpracy ze Stronami, przeglądu wszystkich postanowień konwencji, i w miarę potrzeby zaleci odpowiednie zmiany.
4. Koszty związane z realizacją postanowień ustępu 1 ponoszą Strony, w sposób przez nie ustalony, za wyjątkiem tych kosztów, które ponosi Rada Europy.
5. Sekretariat Rady Europy udziela Stronom pomocy w wykonywaniu ich zadań zgodnie z niniejszym artykułem.

Artykuł 47 Wypowiedzenie

1. Każda Strona może w dowolnej chwili wypowiedzieć niniejszą konwencję kierując do Sekretarza Generalnego Rady Europy odpowiednią notyfikację.
2. Wypowiedzenie wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.

Artykuł 48 Notyfikacja

Sekretarz Generalny Rady Europy notyfikuje państwom członkowskim, państwom nie będącym członkami Rady Europy, które uczestniczyły w opracowywaniu niniejszej konwencji, jak też wszystkim państwom, które przystąpiły do konwencji lub zostały zaproszone do przystąpienia do niej:

- a. każdy akt podpisania konwencji;
- b. złożenie instrumentu ratyfikacyjnego, akceptacji, zatwierdzenia lub przystąpienia;
- c. każdą datę wejścia w życie niniejszej konwencji zgodnie z jej artykułami 36 i 37;
- d. każdą deklarację złożoną na mocy artykułu 40 lub każde zastrzeżenie złożone na mocy artykułu 42;
- e. wszelkie inne akty, notyfikacje lub informacje związane z niniejszą konwencją.

Na dowód czego, niżej podpisani, odpowiednio do tego uprawomocnieni, podpisali niniejszą konwencję

Sporządzono w Budapeszcie dnia 23 listopada 2001 roku w językach francuskim i angielskim, przy czym obie wersje językowe są jednakowo autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwum Rady Europy. Sekretarz Generalny Rady Europy przekaże poświadczony kopie każdemu państwu członkowskiemu Rady Europy, państwom nie będącym członkami Rady Europy, które uczestniczyły w opracowywaniu konwencji oraz każdemu państwu zaproszonemu do przystąpienia do konwencji.

Protokół Dodatkowy do Konwencji o cyberprzestępczości dotyczący penalizacji czynów o charakterze rasistowskim, ksenofobicznym popełnionych przy użyciu systemów komputerowych

Preambuła

Państwa Członkowskie Rady Europy i inne Strony Konwencji o cyberprzestępczości, otwartej do podpisu w Budapeszcie 23 listopada 2001 r., sygnatariusze niniejszego Protokołu;

Biorąc pod uwagę, że celem Rady Europy jest osiągnięcie większej jedności między jej członkami;

Przypominając, iż wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi w swej godności i prawach;

Podkreślając potrzebę zapewnienia pełnego i skutecznego urzeczywistnienia wszystkich praw człowieka bez jakiegokolwiek dyskryminacji lub rozróżniania, tak jak to przewidują europejskie i inne międzynarodowe instrumenty;

Przekonane, iż akty o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym stanowią pogwałcenie praw człowieka i stanowią zagrożenie dla rządów prawa i demokratycznej stabilności;

Uznając, iż prawo wewnętrzne i międzynarodowe winno zapewniać odpowiednie prawne środki reakcji na propagandę o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym rozpowszechnianą poprzez systemy komputerowe;

Świadome faktu, iż taka propaganda jest często przedmiotem kryminalizacji w prawie wewnętrznym;

Mając na uwadze Konwencję o cyberprzestępczości, która przewiduje nowoczesne i elastyczne metody współpracy międzynarodowej oraz przekonane o potrzebie harmonizacji przepisów prawa materialnego dotyczących walki z propagowaniem rasizmu i ksenofobii;

Świadome, iż systemy komputerowe stwarzają bezprecedensowe metody korzystania ze swobody wyrażania opinii i komunikowania się na całym świecie;

Uznając, iż swoboda wyrażania opinii stanowi jedną z najważniejszych podstaw społeczeństwa demokratycznego oraz jest jednym z podstawowych warunków postępu i rozwoju każdej istoty ludzkiej;

Zaniepokojone ryzykiem nadużywania lub wykorzystywania systemów komputerowych do rozpowszechniania propagandy rasistowskiej i ksenofobicznej;

Pamiętając o konieczności zagwarantowania właściwej równowagi pomiędzy swobodą wyrażania opinii a efektywną walką z aktami o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym;

Uznając, iż celem Protokołu nie jest wpływanie na ustanowione zasady odnoszące się do swobody wyrażania opinii w krajowych systemach prawnych;

Biorąc pod uwagę odpowiednie międzynarodowe instrumenty prawne z tej dziedziny, w szczególności Europejską Konwencję o Prawach Człowieka i Protokół nr 12 do niej, istniejące konwencje Rady Europy dotyczące współpracy w sprawach karnych, w szczególności Konwencję o cyberprzestępczości, Międzynarodową Konwencję o eliminacji wszelkich form dyskryminacji rasowej z 21 grudnia 1965 r., Wspólne Działanie z 15 lipca 1996 r. Unii Europejskiej, przyjęte przez Radę na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej, dotyczące działań w celu zwalczania rasizmu i ksenofobii;

Przyjmując z zadowoleniem ostatnie osiągnięcia sprzyjające dalszemu pogłębieniu zrozumienia i współpracy międzynarodowej w zwalczaniu cyberprzestępczości, jak również rasizmu i ksenofobii;

Mając również na uwadze Plan Działania przyjęty przez szefów państw i rządów Rady Europy podczas ich Drugiego Szczytu (Strasburg, 10–11 października 1997 r.), w celu znalezienia wspólnych środków reakcji na rozwój nowych technologii, opartej na standardach i wartościach Rady Europy;

Uzgodniły co następuje:

Rozdział I

Postanowienia wspólne

Artykuł 1

Cel

Celem tego Protokołu jest uzupełnienie, w stosunkach pomiędzy Stronami, postanowień Konwencji o cyberprzestępczości, otwartej do podpisu w Budapeszcie, 23 listopada 2001r., (zwanej dalej Konwencją), w zakresie penalizacji aktów o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym popełnionych przy użyciu systemów komputerowych.

Artykuł 2

Definicja

1. Dla celów niniejszej Konwencji:
 - „materiały rasistowskie i ksenofobiczne” oznaczają każdy materiał pisemny, każdy wizerunek lub każde inne wyrażenie myśli lub teorii, które nawołują, popierają lub podlegają do nienawiści, dyskryminacji lub przemocy przeciw jakiegokolwiek osobie lub grupie osób, ze względu na rasę, kolor, pochodzenie narodowe lub etniczne, jak również religię, jeżeli wykorzystywana jest ona jako pretekst dla któregokolwiek z tych czynników.
2. Terminy i wyrażenia użyte w tym Protokole interpretuje się w taki sam sposób, w jaki te terminy i wyrażenia interpretowane są zgodnie z Konwencją.

Rozdział II

Środki, jakie należy podjąć na szczeblu krajowym

Artykuł 3

Rozpowszechnianie materiałów rasistowskich i ksenofobicznych w systemie komputerowym

1. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwo w jej prawie wewnętrznym, umyślnej i bezprawnej:
 - dystrybucji lub publicznego udostępniania w inny sposób materiałów rasistowskich i ksenofobicznych w systemie komputerowym.
2. Strona może zastrzec sobie prawo do nieustanawiania odpowiedzialności karnej w odniesieniu do zachowań zdefiniowanych w ustępie 1 tego Artykułu, w przypadku gdy materiały, zdefiniowane w Artykule 2, ustęp 1, nawołują, popierają lub podlegają do dyskryminacji, która nie jest związana z przemocą lub nienawiścią, pod warunkiem istnienia innych skutecznych środków.
3. Niezależnie od ustępu 2, Strona może zastrzec prawo do niestosowania ustępu 1 w odniesieniu do tych przypadków dyskryminacji, dla których, z powodu ustanowionych zasad krajowego systemu prawnego dotyczących swobody wyrażania opinii, nie może zapewnić skutecznych środków, o których mowa w ustępie 2.

Artykuł 4

Groźby powodowane rasizmem i ksenofobią

Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwo w jej prawie wewnętrznym, umyślnego i bezprawnego:

- grożenia, przy użyciu systemu komputerowego, popełnieniem poważnego przestępstwa, zdefiniowanego zgodnie z prawem wewnętrznym
 - (i) osobom, z racji ich przynależności do grupy wyodrębnionej z uwagi na rasę, kolor, pochodzenie narodowe lub etniczne, jak również do grupy religijnej, jeżeli wykorzystywana jest ona jako pretekst dla któregośkolwiek z tych czynników.
 - (ii) grupie osób wyodrębnionej ze względu na którąkolwiek z tych cech.

Artykuł 5

Zniewagi powodowane rasizmem i ksenofobią

1. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwo w jej prawie wewnętrznym, umyślnej i bezprawnej:
 - publicznej zniewagi, przy użyciu systemu komputerowego
 - (i) osób z racji ich przynależności do grupy wyodrębnionej z uwagi na rasę, kolor, pochodzenie narodowe lub etniczne, jak również do grupy religijnej, jeżeli wykorzystywana jest ona jako pretekst dla któregośkolwiek z tych czynników.
 - (ii) grupy osób wyodrębnionej ze względu na którąkolwiek z tych cech.
2. Strona może zarówno:
 - (i) wymagać, aby przestępstwo zdefiniowane w ustępie 1 miało ten skutek, iż osoba lub grupa osób zdefiniowana w ustępie 1 jest narażona na nienawiść, obrazę, ośmieszenie lub też
 - (ii) zastrzec sobie prawo niestosowania, w całości lub w części, ustępu 1.

Artykuł 6

Zaprzecanie, poważne umniejszanie znaczenia, akceptacja lub usprawiedliwianie zbrodni ludobójstwa oraz zbrodni przeciwko ludzkości

1. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwo w jej prawie wewnętrznym, umyślnego i bezprawnego:
 - rozpowszechniania oraz publicznego udostępniania w inny sposób, poprzez system komputerowy, materiałów, które zaprzeczają, poważnie umniejszają znaczenie, aprobują lub usprawiedliwiają akty ludobójstwa lub zbrodnie przeciwko ludzkości zdefiniowane przez prawo międzynarodowe i uznane za takie przez ostateczne i wiążące decyzje Międzynarodowego Trybunału Wojskowego, ustanowionego Umową Londyńską z dnia 8 maja 1945r., lub innego sądu międzynarodowego, ustanowionego zgodnie ze stosownymi instrumentami międzynarodowymi, którego jurysdykcję uznaje ta Strona.
2. Strona może zarówno
 - (i) wymagać, aby zaprzeczenie lub umniejszenie znaczenia określone w ustępie 1 zostało popełnione z zamiarem wywołania nienawiści, dyskryminacji lub aktów przemocy wobec jednostki lub grupy, opartych na rasie, kolorze, pochodzeniu narodowym lub etnicznym, jak również religii, jeżeli wykorzystywana jest ona jako pretekst dla któregośkolwiek z tych czynników.
 - (ii) zastrzec sobie prawo do niestosowania, w części lub całości, ustępu 1.

Artykuł 7

Pomocnictwo i podżeganie

1. Każda Strona podejmie takie środki prawne i inne, jakie okażą się niezbędne dla uznania za przestępstwa w jej prawie wewnętrznym, umyślnego i bezprawnego pomocnictwa lub podżegania do popełnienia któregośkolwiek z przestępstw określonych zgodnie z niniejszym Protokołem.

Rozdział III

Relacje pomiędzy Konwencją a Protokołem

Artykuł 8

Relacje pomiędzy Konwencją a Protokołem

1. Artykuły: 1, 12, 13, 22, 41, 44, 45, 46 Konwencji stosuje się, mutatis mutandis, do niniejszego Protokołu.
2. Strony rozszerzą zakres stosowania środków zdefiniowanych w artykułach: 14 do 21, 23 do 35 Konwencji na artykuły od 2 do 7 niniejszego Protokołu.

Rozdział IV

Postanowienia końcowe

Artykuł 9

Wyrażenie zgody na związanie się umową

1. Niniejszy Protokół jest otwarty do podpisu dla Państw, które podpisały Konwencję, które mogą wyrazić zgodę na związanie się Protokołem poprzez:
 - a. podpisanie bez zastrzeżeń co do ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia; lub

- b. podpisanie z zastrzeżeniem ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, po którym nastąpi ratyfikacja, przyjęcie lub zatwierdzenie.
2. Państwo nie może podpisać niniejszego Protokołu bez zastrzeżenia ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia albo złożyć dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia, o ile wcześniej nie złożyło lub nie złoży jednocześnie dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia Konwencji.
3. Dokument ratyfikacyjny, przyjęcia lub zatwierdzenia składa się Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.

Artykuł 10 Wejście w życie

1. Niniejszy Protokół wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia, w którym pięć Państw wyrazi swoją zgodę na związanie się postanowieniami Protokołu, zgodnie z artykułem 9.
2. Wobec każdego Państwa, które w późniejszym okresie wyrazi swoją zgodę na związanie się Protokołem, wejdzie on w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia podpisania bez zastrzeżeń co do ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia albo złożenia dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia.

Artykuł 11 Przystąpienie

1. Po wejściu w życie niniejszego Protokołu każde Państwo, które przystąpiło do Konwencji, może również przystąpić do Protokołu.
2. Przystąpienie dokonuje się poprzez złożenie Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy dokumentu przystąpienia, i staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od daty złożenia.

Artykuł 12 Zastrzeżenia i deklaracje

1. Zastrzeżenia i deklaracje złożone przez Stronę do postanowień Konwencji odnoszą się również do niniejszego Protokołu, o ile Strona nie złoży odmiennej deklaracji w momencie podpisania lub złożenia dokumentu ratyfikacyjnego, przystąpienia lub zatwierdzenia.
2. Każde Państwo, w pisemnej notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy, może w chwili podpisywania lub składania swojego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia oświadczyć, że zastrzega sobie możliwość zgłaszania zastrzeżeń, o których mowa w artykułach 3, 5, 6 niniejszego Protokołu. Jednocześnie Strona może zastrzec sobie możliwość zgłaszania w odniesieniu do przepisów niniejszego Protokołu zastrzeżeń przewidzianych w artykule 22, ustęp 2 i w artykule 41, ustęp 1 Konwencji, niezależnie od ich stosowania przez Stronę w odniesieniu do przepisów Konwencji. Składanie innych zastrzeżeń jest niedopuszczalne.
3. Każde Państwo, w pisemnej notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy, może w chwili podpisywania lub składania swojego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia oświadczyć, że zastrzega sobie możliwość wymagania dodatkowych elementów jak to przewidziano w artykule 5 ustęp 2 i artykule 6 ustęp 2 niniejszego Protokołu.

Artykuł 13 Status i wycofanie zastrzeżeń

1. Strona, która zgłosiła zastrzeżenie zgodnie z artykułem 12, może wycofać je w całości lub w części, gdy tylko pozwolą na to okoliczności. Wycofanie takie wywiera skutek z dniem otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego. Jeżeli w notyfikacji podaje się, że wycofanie zastrzeżenia wywiera skutek w konkretnej dacie oraz jeżeli data jest późniejsza od daty otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego, wycofanie wywiera skutek w tej późniejszej dacie.
2. Sekretarz Generalny może okresowo zwracać się do Stron, które złożyły jedno lub kilka zastrzeżeń zgodnie z artykułem 12, o przedstawienie informacji o perspektywach wycofania tego zastrzeżenia lub zastrzeżeń.

Artykuł 14 Zakres terytorialny

1. Każda Strona, w chwili podpisywania lub składania swojego instrumentu ratyfikacyjnego, akceptacji, zatwierdzenia lub przystąpienia, może wskazać terytorium lub terytoria, do których stosować się będzie niniejszy Protokół.
2. Każda Strona może w dowolnym momencie złożyć Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy deklarację o rozszerzeniu stosowania niniejszego Protokołu na każde inne terytorium określone w tej deklaracji. Protokół wejdzie w życie na tym terytorium pierwszego dnia miesiąca po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia otrzymania deklaracji przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.
3. Każda deklaracja złożona na podstawie dwóch poprzednich ustępów może zostać wycofana w odniesieniu do każdego terytorium wskazanego w takiej deklaracji w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy. Wycofanie wywiera skutek pierwszego dnia miesiąca po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.

Artykuł 15 Wypowiedzenie

1. Każda Strona może w dowolnej chwili wypowiedzieć niniejszy Protokół kierując do Sekretarza Generalnego Rady Europy odpowiednią notyfikację.
2. Wypowiedzenie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzymiesięcznego okresu od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.

Artykuł 16 Notyfikacja

Sekretarz Generalny Rady Europy zawiadamia Państwa Członkowskie, Państwa nie będące członkami Rady Europy, które uczestniczyły w opracowywaniu niniejszego Protokołu, jak też wszystkie Państwa, które przystąpiły do Protokołu lub zostały zaproszone do przystąpienia do niego, o:

- a. każdym akcie podpisania Protokołu;
- b. złożeniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia;
- c. każdej dacie wejścia w życie niniejszego Protokołu zgodnie z jego artykułami 9, 10, 11;

- d. wszelkich innych aktach, notyfikacjach lub informacjach związanych z niniejszym Protokołem.

Na dowód czego, niżej podpisani, odpowiednio do tego umocowani, podpisali niniejszy Protokół.

Sporządzono w Strasburgu, w dniu 28 stycznia 2002 roku w językach francuskim i angielskim, przy czym obie wersje językowe są jednakowo autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwum Rady Europy. Sekretarz Generalny Rady Europy przekaże poświadczone kopie każdemu Państwu Członkowskiemu Rady Europy, Państwom nie będącym członkami Rady Europy, które uczestniczyły w opracowywaniu Protokołu oraz każdemu Państwu zaproszonemu do przystąpienia do Protokołu.

Źródło: Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Internetowa Baza Traktatowa

